

Sygn. akt I Ns 210/20

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2021 r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Anna Lisowska

Protokolant: sekretarka Paula Milewska

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2021 r. w Piszcu na rozprawie

sprawy z wniosku D. O.

z udziałem J. B. (1), I. P. (1), R. P., V. P., L. P. (1),

o stwierdzenie nabycia spadku po

I. Stwierdza, że spadek po H. P. s. J. i J.

zmarłym w dniu 13 września 2003r. P.

ostatnio stale zamieszkałym w O.

na podstawie ustawy nabyli:

- żona L. P. (1) c. F. i H. w 1/4 części,
- córka D. O. c. L. w 1/4 części,
- córka J. B. (1) c. L. w 1/4 części,
- syn M. P. s. L. w 1/4 części;

II. Odrzuca wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po M. P. s. L. i H. zmarłym w dniu 23.12.2019r.

III. Orzeka, iż zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie we własnym zakresie.

Sygn. akt I Ns 210/20

UZASADNIENIE

Wnioskodawca D. O., złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po H. P. zmarłym w dniu 13 września 2003 roku. Jednocześnie wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po M. P. zmarłym w dniu 23 grudnia 2019 roku w D..

W uzasadnieniu wskazała, że H. P. ostatnio stale zamieszkały w O. zmarł w dniu 13 września 2003 roku w P.. Spadkodawca nie pozostawił testamentu.

Do kręgu osób powołanych z ustawy do dziedziczenia należą: żona L. P. (1) oraz dzieci J. B. (1), D. O. i M. P., który zmarł w dniu 23 grudnia 2019 roku w D..

Wnioskodawczyni wskazała, że nie ma innych spadkobierców niż wyżej wymienieni i nikt nie składał oświadczenia o odrzuceniu spadku.

Wnioskodawczyni wskazała, że M. P. ostatnio zamieszkała w D. zmarł w swoim miejscu zamieszkania w dniu 23 grudnia 2019 roku. Spadkodawca nie pozostawił testamentu. Do kręgu osób powołanych z ustawy do dziedziczenia należą żona I. P. (1) oraz synowie V. P. i R. P.. Spadkodawca nie posiadał dzieci pozamałżeńskich, ani przysposobionych.

Sąd ustalił, co następuje:

H. P. zmarł 13 września 2003 roku w P..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 9)

H. P. przed śmiercią stale zamieszkiwał w O.. W chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z L. P. (1) z domu S.. Spadkodawca pozostawił po sobie troje dzieci: D. O., J. B. (1) oraz M. P..

Innych dzieci, w tym pozamałżeńskich, przysposobionych, spadkodawca nie miał. Jedno dziecko zmarło przed otwarciem spadku. Spadkodawca nie pozostawił testamentu. Nikt spadku nie odrzucał, nie zrzekał się dziedziczenia, ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia.

W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne.

(dowód: odpisy skrócone aktów małżeństwa P. O. i D. P., H. P. i L. S., T. B. i J. P., k. 13; zapewnienie spadkowe k. 44)

Spadkodawca M. P. zmarł 23 grudnia 2019 roku w D..

M. P. przed śmiercią stale zamieszkiwał w D.. W chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z I. P. (1) z domu G.. Spadkodawca pozostawił po sobie dwoje dzieci: V. P. oraz R. P..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu, odpis skrócony aktu małżeństwa, odpis skrócony aktu urodzenia V. P. i R. P. k. 13)

Innych dzieci, w tym pozamałżeńskich, przysposobionych, bądź takich, które zmarły, spadkodawca nie miał. Spadkodawca nie pozostawił testamentu.

Spadek po zmarłym M. P. dnia 28 stycznia 2020 roku przed Sądem Rejonowym w D. odrzucili I. P. (1), V. P. oraz R. P..

Następnie w dniu 21 lutego 2020 roku L. P. (1), D. O. oraz N. O. przed notariuszem A. G. w Kancelarii Notarialnej w P. przy ulicy (...) repertorium (...) również odrzucili spadek po zmarłym M. P..

Kolejno J. B. (1), J. B. (6) oraz J. B. (5) odrzucili spadek po spadkodawcy M. P. przed notariuszem niemieckim F. S. w D. repertorium (...) w dniu 26 lutego 2020 roku.

Nikt nie został uznany za niegodnego dziedziczenia. W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne.

(dowód: odpisy skrócone aktów małżeństwa P. O. i D. P., H. P. i L. S., T. B. i J. P., k. 13; protokół odrzucenia spadku k. 23; wypis aktu notarialnego k. 40; zapewnienie spadkowe k. 44v; odpis aktu notarialnego wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem k. 47-50)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 201, str. 107 z późn. zm.) sądy państwa członkowskiego, w którym zmarły miał swoje miejsce zwykłego pobytu w chwili śmierci, mają jurysdykcję do orzekania, co do ogółu spraw dotyczących spadku.

W toku niniejszego postępowania bezspornie ustalono, iż miejscem zwykłego pobytu zmarłego M. P. w chwili jego śmierci był D. w Niemczech.

Od 17 sierpnia 2015 roku w sprawach spadkowych jako właściwe prawo spadkowe stosuje się prawo miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy w chwili jego śmierci.

Zgodnie z art. 924 k.c. spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy. Spadkodawca zmarł 23 grudnia 2019 roku, a więc sądem mającym jurysdykcję do orzekania, co do ogółu spraw dotyczących spadku po zmarłym M. P. jest sąd niemiecki.

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 201, str. 107 z późn. zm.) w przypadku, gdy wybrane przez zmarłego prawo regulujące dziedziczenie po nim zgodnie z art. 22 jest prawem państwa członkowskiego, zainteresowane strony mogą umówić się, że wyłączną jurysdykcję do orzekania w każdej kwestii dotyczącej dziedziczenia mają sąd lub sądy tego państwa członkowskiego. W niniejszej sprawie nie dokonano wyboru prawa.

Zgodnie z art. 1099 § 1 k.p.c. brak jurysdykcji krajowej sąd bierze pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy. W razie stwierdzenia braku jurysdykcji krajowej sąd odrzuca pozew lub wniosek, z zastrzeżeniem art. 1104 § 2 k.p.c. lub art. 1105 § 6 k.p.c.

Branie przez sąd pod uwagę z urzędu braku jurysdykcji oznacza, że sąd obowiązany jest działać w tym zakresie z własnej inicjatywy, niezależnie od ewentualnego zgłoszenia zarzutu braku jurysdykcji przez stronę bądź uczestnika postępowania. Sąd bierze pod uwagę brak jurysdykcji w każdym stanie sprawy, czyli od chwili wszczęcia postępowania do jego prawomocnego zakończenia. Pierwotny brak jurysdykcji krajowej w procesie skutkuje odrzuceniem pozwu, w postępowaniu nieprocesowym zaś – odrzuceniem wniosku wszczynającego to postępowanie [Vide: M. P. Wójcik [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom II. Art. 730-1217, red. A. Jakubecki, LEX/el. 2019, art. 1099].

Wyżej powołany przepis przewiduje dwa ściśle określone przypadki, w których brak jurysdykcji krajowej nie będzie stanowił podstawy do odrzucenia pozwu lub wniosku. Są to sytuacje, w których sąd nie będzie badał jurysdykcji krajowej po wszczęciu postępowania, o ile nie zostanie podniesiony stosowny zarzut w tym zakresie. Pierwszy przypadek dotyczy spraw o prawa majątkowe (z wyjątkiem tych, które są zastrzeżone do wyłącznej jurysdykcji sądów innych państw) i zachodzi w sytuacji, gdy strona może wprowadzić podnieść zarzut braku jurysdykcji krajowej (z uwagi na brak podstawy prawnej), ale zamiast tego poddaje się jurysdykcji sądów polskich poprzez wdanie się w spór co do istoty sprawy (art. 1104 § 2). Drugi przypadek zachodzi w sytuacji, w której strony zawarły (w zakresie dopuszczalnym przez ustawę) umowę derogacyjną, tj. wyłączającą jurysdykcję sądów polskich, a mimo tego doszło do wszczęcia postępowania przed takim sądem i pozwany wdał się w spór co do istoty sprawy (art. 1105 § 6) [Vide: Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz. Art. 730-1217 2019, wyd. 3, red. Jankowski 2019, wyd. 3/Trocha, Art. 1099 KPC]

W niniejszej sprawie żaden z wyżej wskazanych wyjątków nie ma miejsca.

Mając na uwadze powyższe, wobec braku jurysdykcji krajowej wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po Marku Pilarczykku należało odrzucić, co też Sąd uczynił w punkcie II postanowienia.